

CASE STUDIES

– NIE PARKUJ, GDZIE CHCESZ, ALE TAM GDZIE MOŻESZ

PARKUJ ZGODNIE Z POLISĄ

Warto zapoznać się z treścią ogólnych warunkach ubezpieczenia gdzie można parkować ciężarówkę.

Kradzieże towarów w transporcie drogowym to nie nowość ani też nie rzadkość. Rzadkością nie jest też odmawianie przez zakłady ubezpieczeń odszkodowań za szkody powstałe wskutek kradzieży na parkingach. Szacunki wskazują, że ubezpieczalnie odmawiają wypłacenia 50-70 proc. odszkodowań za tego typu szkody. I choć wiele odmów odszkodowań wynika ze zbyt rygorystycznych warunków dotyczących odbywania postojów zawartych w polisach OCP, to do większości kradzieży towaru dochodzi wskutek zaniedbań samych przewoźników. Dlatego też to głównie od nich zależy, w jakim stopniu zostanie ograniczona liczba kradzieży.

Oto kilka przykładów szkód kradzieżowych, które powstały z naruszeniem podstawowych zasad bezpieczeństwa, jakie powinny być przestrzegane w transporcie drogowym towarów. Są to autentyczne szkody, które doprowadziły do znacznych strat w towarze i do konieczności ich pokrycia przez przewoźników.

PARKING INNY NIŻ W UMOWIE

Przewoźnik E. przyjął ładunek telewizorów z Wrocławia do odbiorcy w Szwecji. W związku z opóźnieniem promu dojechał do odbiorcy po zamknięciu magazynu i ładunek nie został rozładowany. Kierowcy wskazano zewnętrzny parking przeznaczony do samochodów oczekujących na rozładunek. W nocy dokonano włamania do naczepy i kradzieży 54 szt. telewizorów. Wartość fakturowa skradzionego ładunku to 25.650 euro.

PRZYCZYNA SZKODY

Utrata towaru wskutek kradzieży przez nieznaną sprawców.

SKUTEK

Towarzystwo ubezpieczeniowe I. odmówiło przewoźnikowi pokrycia szkody z ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika (OCP) uzasadniając, że parking, na którym kierowca zaparkował pojazd nie znajdował się „w obrębie stacji paliw, hotelu, motelu, baru, restauracji w miejscu oświetlonym (...) w czasie pracy tych instytucji ...”, a więc nie spełniał wymogów dotyczących miejsc odbywania postojów, określonych w polisie. W odpowiedzi na złożone odwołanie ubezpieczyciel ponownie odmówił odszkodowania. Przewoźnik skierował przeciwko ubezpieczycielowi sprawę do sądu o zapłatę odszkodowania, sprawa jest w toku. Roszczenie uprawnionego zostało przez przewoźnika uznane z ograniczeniem na mocy art. 23.3 Konwencji CMR, a przewoźnik z własnych środków zapłacił mu odszkodowanie w wys. 19.511,50 euro.

4,5 GODZINY W RESTAURACJI

Przewoźnik A. zlecił przewóz towaru przewoźnikowi B., który podjął w Niemczech ładunek art. przemysłowych przeznaczonych dla odbiorcy w Polsce. W związku z kończącym się czasem pracy kierowca zaparkował pojazd na parkingu przy kompleksie paliwowo-gastronomicznym przy autostradzie i udał się do toalety, a później do restauracji, gdzie spędził łącznie 4,5 godziny. Po powrocie na parking stwierdził brak pojazdu z towarem. Policja odnalazła ciągnik siodłowy kilkanaście kilometrów dalej, naczepę wraz z towarem nie odnaleziono. Wartość skradzionego ładunku to 102.665,26 euro.

PRZYCZYNA SZKODY

Utrata towaru wskutek kradzieży pojazdu przez nieznaną sprawców.

SKUTEK

Towarzystwo ubezpieczeniowe I. odmówiło przewoźnikowi B. pokrycia szkody z ubezpieczenia OCP, uzasadniając, że nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek pozostawienia po-

jazdu bez dozoru przez czas dłuższy niż 30 minut. Niemiecki poszkodowany skierował przeciwko przewoźnikowi A. do sądu w Niemczech pozew o zapłatę całej kwoty, w dalszej kolejności przewoźnik A. również skierował przeciwko przewoźnikowi B. do sądu w Polsce pozew o zapłatę. Obie sprawy są w toku.

SPODZIEWANY REZULTAT

Wygranie przez przewoźnika A. sprawy jest mało prawdopodobne z uwagi na jego bezsporną odpowiedzialność za szkodę na podstawie art. 17.1 Konwencji CMR. Niemiecki uprawniony do odszkodowania dodatkowo może zarzucić przewoźnikowi rażące niedbalstwo, polegające na pozostawieniu pojazdu bez nadzoru na tak długi czas. W takiej sytuacji może nie mieć zastosowania ograniczenie odpowiedzialności przewoźnika wynikające z art. 23.3. konwencji CMR. Strata, jaką może ponieść przewoźnik A. to 102.665,26 euro. Rozstrzygnięcie w tej sprawie może mieć negatywne skutki również dla przewoźnika B., który faktycznie wykonywał przewóz tego towaru.

ODBIÓR TYGODNIOWEGO CZASU PRACY

Przewoźnik D. przyjął zlecenie przewozu słodczy z Katowic do odbiorcy na Litwie. W związku z kończącym się tygodniowym czasem pracy kierowca zaparkował pojazd na parkingu przy stacji paliw w miejscowości, w której mieszkał. Po powrocie na parking, po ok. 24 godzinach stwierdził brak pojazdu wraz z ładunkiem. Wartość skradzionego ładunku to 98.299,97 zł.

PRZYCZYNA SZKODY

Utrata towaru wskutek kradzieży pojazdu przez nieznaną sprawców.

SKUTEK

Towarzystwo ubezpieczeniowe I. odmówiło przewoźnikowi pokrycia szkody z ubezpieczenia OCP, uzasadniając, że parking nie spełniał wymogów dotyczących miejsc odbywania postojów określonych w polisie, a kierowca pozostawił pojazd z ładunkiem bez dozoru na tak długi czas. Złożone odwołanie od decyzji ubezpieczyciela nie przyniosło efektu. Przewoźnik zrezygnował z kierowania sprawą do sądu i zapłacił uprawnionemu z własnych środków odszkodowanie w wys. 98.299,97 zł.

ULICZKA WSKAZANA PRZEZ OCHRONĘ

Przewoźnik C. podjął w Niemczech ładunek opon znanej marki przeznaczonych do odbiorcy w Wielkiej Brytanii. Rozładunek był zaawizowany na godz. 10.00 w piątek. Kierowca nie dotarł do odbiorcy w określonym czasie i rozładunek zaplanowano na poniedziałek na godz. 8.00. Kierowca otrzymał od przewoźnika polecenie udania się na parking znajdujący się w odległości ok. 25 km od miejsca dostawy. Pomimo otrzymania wyraźnej dyspozycji kierowca zaparkował pojazd w uliczce wskazanej przez ochronę w pobliżu obiektu odbiorcy. Pomimo zabezpieczenia pojazdu w GPS, przewoźnik przed zakończeniem pracy w piątek nie sprawdził, czy kierowca udał się na wskaza-

Autor artykułu
Jerzy Różyk

jest ekspertem ds. oceny ryzyka w transporcie i ubezpieczeń transportowych CDS Kancelaria Brokerska
www.cds-odszkodowania.info

CDS
ODSZKODOWANIA

Ubezpieczalnie odmawiają wypłacenia 50-70 proc. odszkodowań za kradzieże towarów lub pojazdów zaparkowanych w nieodpowiednich miejscach.

ny parking. W nocy dokonano włamania do naczepy i kradzieży znacznej ilości opon. Wartość szkody wstępnie oszacowano na 155.000 zł.

PRZYCZYNA SZKODY

Utrata towaru wskutek kradzieży przez nieznaną sprawców.

SPODZIEWANY REZULTAT

Przewoźnik może spodziewać się odmowy odszkodowania, gdyż pojazd z towarem został zaparkowany w miejscu nie zapewniającym bezpieczeństwa i nie akceptowanym przez ubezpieczyciela. Strata, jaką może ponieść przewoźnik to ok. 155.000 zł.

NACZEPA POZOSTAWIONA NA PARKINGU

Przewoźnik F. we czwartek o godz. 12.15 podjął w Holandii ładunek chemikaliów przeznaczonych dla odbiorcy w Bydgoszczy. Rozładunek był uzgodniony ze spedytorem na piątek do godz. 18.00. W piątek ok. godz. 15.00 kierowca otrzymał od spedytora informację, że rozładunek odbędzie się poniedziałek o godz. 8.00, w związku z czym przewoźnik zdecydował o zmianie trasy i zaparkowaniu pojazdu z towarem na parking przy stacji paliw, na którym parkuje swoje pojazdy. Kierowca wykonał polecenie i pozostawił samą naczepę na wspomnianym parkingu, ciągnikiem udał się do domu w odległości kilkunastu kilometrów od parkingu. Po powrocie na parking w poniedziałek rano kierowca stwierdził brak naczepy. Policja ustaliła, że kradzieży naczepy dokonano w nocy z piątku na sobotę. Naczepy nie odnaleziono, ładunek sprawcy porzucili na przygodnym wysypisku. Wartość fakturowa skradzionego towaru to 39.487,00 euro.

PRZYCZYNA SZKODY

Utrata towaru wskutek kradzieży naczepy przez nieznaną sprawców.

SKUTEK

Towarzystwo ubezpieczeniowe I. odmówiło przewoźnikowi pokrycia szkody z ubezpieczenia OCP uzasadniając, że „nie odpowiada za szko-

dy powstałe w wyniku pozostawienia środka transportu bez nadzoru na czas dłuższy niż 30 minut.”. W odpowiedzi na złożone odwołanie ubezpieczyciel, w drodze tzw. kulancji przyznał przewoźnikowi odszkodowanie w wys. 38.000,00 zł (równowartość 9.741 euro na datę decyzji). Szkada została pokryta z polisy spedytora, a ubezpieczyciel spedytora złożył do sądu pozew przeciwko przewoźnikowi o zapłatę wypłaconego odszkodowania (regres). Sąd uznał, że kradzieży towaru dokonano w czasie, gdy przewoźnik miał nad nim pieczę, tym samym uznał jego odpowiedzialność za szkodę i zobowiązał do zapłacenia odszkodowania w wys. 39.487,00 euro. Strata jaką poniósł przewoźnik to 29.746 euro.

Przestrzegaj zasad parkowania

W każdym z opisanych przypadków kradzieży towaru dokonano z miejsc lub w okolicznościach, które nie były akceptowane przez ubezpieczycieli. Brak znajomości przez przewoźników lub przez ich kierowców obowiązków dotyczących odbywania postojów, określonych w polisach OCP, jak również brak nadzoru i monitoringu wykonywanego przewoźnika spowodował dość poważny uszczerbek finansowy i zagroził bezpieczeństwu przewoźnika.

Przepisy prawa narzucają na przewoźników obowiązek odbywania postojów w czasie wykonywania przewozu towaru. Jest to bez wątpienia podyktowane dbałością o bezpieczeństwo ładunku i innych uczestników ruchu drogowego oraz wynika ze zwykłych potrzeb ludzkich. Brak parkingów strzeżonych i innych bezpiecznych miejsc od wielu lat zaprzęta jednak głowy nie tylko przewoźników, ale również niejednego urzędnika. Każdy europejski kraj ma program budowy infrastruktury zapewniającej kierowcom możliwość odbycia odpoczynku i optymalne bezpieczeństwo dla przewożonego towaru i pojazdów. Projekty są, a sytuacja od 15 lat nie zmieniła się. Parkowanie w czasie przewozu jest czymś normalnym dla przewoźników i samych kierowców. Nasuwa się jednak pytanie, gdzie parkować, skoro istniejąca w Europie infrastruktura nie gwarantuje bezpieczeństwa w czasie postojów.

Gdzie więc parkować?

Istniejąca obecnie sieć parkingów przy zbudowanych w czasie ostatniej dekady konglomeratach paliwowo-gastronomiczno-hotelowych nie gwarantuje bezpieczeństwa, gdyż oprócz przewoźników, miejsca te są opanowane również przez gangi trudniące się kradzieżami towarów. Niemniej jednak z całej mapy parkingów, kierowcy chętniej wybierają te duże – przy głównych szlakach komunikacyjnych, posiadające infrastrukturę pozwalającą na utrzymanie czystości, zjedzenie po-

ZASTANÓW SIĘ CO MUSISZ W SWOJEJ FIRMIE POPRAWIĆ, CO WPROWADZIĆ I JAK SIĘ ZABEZPIECZYĆ, ABY ZMINIMALIZOWAĆ RYZYKO KRADZIEŻY W TRAKCIE PRZEWOZÓW.

siłku lub zapewniającą rozrywkę. Są to zazwyczaj parkingi, gdzie parkuje wiele samochodów. Są one w pełni oświetlone, a otoczenie obiektów i samego parkingu jest monitorowane. Takie parkingi są optymalnie bezpieczne i akceptowane przez większość ubezpieczycieli.

Jak parkować?

Wybór miejsca postoju jest dosyć istotny nie tylko z punktu widzenia samej oceny ryzyka wystąpienia kradzieży, jest również istotny z punktu widzenia zachowania ochrony ubezpieczeniowej z polis OCP. Oprócz tego „gdzie parkować?”, istotne znaczenie ma również „jak parkować?”.

Zaparkowanie pojazdu w miejscu oświetlonym, w zasięgu monitoringu kamer stacji paliw i wśród innych zaparkowanych pojazdów daje większe szanse na podjęcie odpowiednich działań po stwierdzeniu próby włamania lub włamania do naczepy albo pojazdu. Pojazd będzie poniekąd ochraniały nie tylko przez kierowcę, ale również przez obsługę obiektu i przez innych kierowców aut zaparkowanych na parkingu. Niepozostawianie przez kierowcę pojazdu bez dozoru na długi czas z pewnością nie pozwoli złodziejom na włamanie, a w razie jego dokonania znacznie utrudni kradzież towaru. Właściwy wybór miejsca i odpowiedni dozór pozwolą zatem na zminimalizowanie ryzyka kradzieży towaru i uniknięcie większych szkód.

Złodziejowi chodzi albo o towar, albo o pojazd

Ryzyko kradzieży mało atrakcyjnego towaru jest minimalne. Przewożąc taki ładunek kierowcy często parkują pojazdy na wszystkich dostępnych parkingach lub pozostawiają tam same naczepy. W sytuacji, gdy celem złodziei jest ciągnik lub naczepa, dokonują kradzieży całego zestawu wraz z towarem. Towar jest kradziony poniekąd „przy okazji”, ale pomimo to zostaje utracony bezpowrotnie. Wartościowy towar znajdzie nabywcę, a tani i nieprzydatny zostaje zwykle porzucony. Powyższe potwierdza, że niefrasobliwość i bałaganiarstwo kierowców mogą być dość nieprzyjemne dla ich pracodawców. Nie należy jednak obarczać winą jedynie kierowców, albowiem w opisanych przykładach sami przewoźnicy dowiedzieli się o wymogach stawianych przez swoich ubezpieczycieli dopiero po odmowie odszkodowania i to od eksperta prowadzącego ich sprawę. Skoro sami nie znali warunków, w jakich powinny odbywać się postoje w czasie przewozu, nie mogli więc o tym poinformować swoich kierowców.

W artykule zamieściłem zaledwie kilka przykładów obrazujących, jak brak odpowiedniej wiedzy o warunkach parkowania oraz niestosowanie odpowiednich procedur bezpieczeństwa może wpłynąć na byt, a niejednokrotnie na istnienie firmy przewozowej. Jak widać z przykładów, koszt bałaganiarstwa lub zaniedbania może być duży – można stracić samochód, mieszkanie lub dom.

Warto więc zatrzymać się chwilę nad lekturą tego artykułu i przez pryzmat opisanych przykładów ocenić, co musimy poprawić, co wprowadzić i jak się zabezpieczyć, aby zminimalizować ryzyko kradzieży, a skoro już się przydarzy, dać sobie szansę na uzyskanie od ubezpieczyciela odszkodowania, które pokryje powstałą szkodę.

Jerzy Różyk

Koszt bałaganiarstwa lub zaniedbania może być duży – można stracić samochód, mieszkanie lub dom.

PRZEWOŹNIKU – PAMIĘTAJ

- | szacuje się, że zakłady ubezpieczeń odmawiają odszkodowań za 50-70 proc. szkód kradzieżowych, większość odmów jest uzasadniona nieprzestrzeganiem warunków dotyczących parkowania – zaniedbasz, możesz też być częścią tej statystyki,
- | wszystkie polisy i ogólne warunki ubezpieczenia OCP zawierają szczegółowe zapisy dotyczące zasad parkowania w czasie przewozów – musisz je bezwzględnie znać i poinformować o tym swoich kierowców,
- | skoro kierowcy parkują w różnych miejscach i nie zawsze pełnią opiekę nad środkiem transportu, zadбай o to, aby zawarta umowa ubezpieczenia OCP to uwzględniała – nie ograniczysz sobie możliwości transportowych i zabezpieczysz się przed skutkami ewentualnej kradzieży,
- | jeśli już godzisz się na stawiane przez ubezpieczyciela warunki, zadбай, aby były one przestrzegane przez kierowców – brak konsekwencji w tym zakresie może być przyczyną kłopotów finansowych po szkodzie kradzieżowej,
- | jeśli otrzymasz odmowę odszkodowania za szkodę kradzieżową zgłoś się do eksperta – zakłady ubezpieczeń często „naginają” warunki OCP na swoją korzyść licząc, że nie będziesz w stanie tego ocenić.